



REPUBLIKA SLOVENIJA

## DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si



Ljubljana, 22. september 2023

### DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

**Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor**  
**mag. Nataša Avšič Bogovič, predsednica**

#### **ZADEVA: ZAHTEVA ZA SKLIC NUJNE SEJE ODBORA ZA INFRASTRUKTURO, OKOLJE IN PROSTOR**

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke zahteva, da se na podlagi drugega odstavka 48. člena, v povezavi z 32. členom Poslovnika Državnega zbora, skliče nujna seja Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor z obravnavo naslednje točke:

#### **1. Prometni kolaps na slovenskih avtocestah.**

##### **I. Obrazložitev:**

Promet na slovenskih cestah vztrajno raste in se je v zadnjem desetletju povečal za približno 30 %. Na določenih odsekih cest so odstotki še višji, vse več pa je tudi tovornih vozil, ki prehajajo čez Slovenijo. Slovenija se tako že nekaj časa spopada z zastoji na cestah, posledično pa je močno upadla prometna pretočnost in se zmanjšala prometna varnost. Tragične posledice nesreče, ki se je zgodila na ljubljanski obvoznici v začetku septembra, zahtevajo od vlade, da ukrepa. A žal se vozniki še vedno po vsej Sloveniji srečujejo z daljšimi zastoji in stojijo v večkilometrskih kolonah vozil, ki so tudi posledica različnih obnovitvenih del in zapor nekaterih cest. Pot, ki se je v povprečju prevozila v pol ure, se s sedanjimi zastoji podaljša v uro in pol do dve uri in več. Posledično zastoji vplivajo na vse, ki se vsakodnevno vozijo na delo ali v šole, na njihovo produktivnost in kakovost življenja. Čakanje v zastojih pa je tudi dražje. Spletna aplikacija Tomtom je za lansko leto izmerila, da je na območju Ljubljane povprečen voznik zaradi gneče izgubil 44 ur in porabil za 100 evrov dodatnega goriva. Se pravi gospodinjstva tudi čedalje več svojega proračuna namenjajo za prevoz.

Strokovna javnost na obstoječe razmere na cestni infrastrukturi opozarja že vrsto let. Kot vemo, se je zamaknil terminski plan izgradnje tretje razvojne osi, podaljšala se je časovnica izgradnje drugega tira. Veliko cestne infrastrukture je uničene tudi zaradi nedavnih poplav in zemeljskih plazov, ki so prizadeli večji del Slovenije.

Na prometne zastoje na cestah smo v Poslanski skupini SDS opozarjali že marca in kasneje tudi predlagali, da se vsaj v času turistične sezone uvedejo cenejše nočne vinjete, da bi vsaj malo razbremenili naše ceste. Žal vlada ni imela posluha za naš predlog. Dejstvo je, da so zastoji tudi, ko ni turistične sezone. Nekih resnih ukrepov sedanje vlade ni na vidiku, ustanavljajo se delovne skupine, ki zastoje proučujejo, ni pa konkretnih rešitev na tem področju.

Na zmanjšanje prometne varnosti vpliva tudi lanska ukinitve avtocestne policije. Ta poteza se je izkazala za katastrofalen ukrep sedanje vlade, saj so pozitivni učinki avtocestne policije tudi hitrejše posredovanje pri intervencijah in odpravi zastojev. Med drugim je nujno tudi, da tovorni promet premaknemo iz cest na železnice in na ta način razbremenimo ceste. Tranzit se je izrazito povečal tudi po premaknitvi schengenske meje na Hrvaško, zaradi spremenjenih geopolitičnih razmer pa se je povečal tudi delež osebnih avtomobilov na slovenskih cestah.

V predvolilnem času smo od sedanje koalicije na predvolilnem soočenju na Trgu republike, ki ga je organizirala t. i. civilna družba Glas ljudstva, slišali, da se v cestno infrastrukturo ne bo vlagalo, dokler se ne naredi nekih resnih razmislekov. Kar je zaskrbljujoče, še posebej zato, ker se v dobrem letu aktualne vlade ni naredilo nič. Da bi obrnili naraščajoči trend uporabe osebnih avtomobilov, je potrebno okrepiti javni potniški promet in ga povezati z drugimi oblikami prevoza. Javni potniški promet v Sloveniji je trenutno neurejen in podhranjen ter ne predstavlja resne alternative gnečam na cestah. In to kljub temu, da je minister za okolje, podnebje in energijo mag. Bojan Kumer na zaslišanju za ministra na 15. nujni seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor v Državnem zboru povedal, da vidi javni potniški promet kot hrbtenico razogljičenja potniškega prometa.

Število potnikov v javnem potniškem prometu upada kljub številnim pobudam za uporabo javnega potniškega prevoza in uvedbi različnih vozovnic (brezplačne, subvencionirane, enotne). V mestnem prevozu se je število potnikov v lanskem letu glede na leto 2013 zmanjšalo za 21 %, medtem ko se je število potnikov v medkrajevnem avtobusnem prevozu zmanjšalo za 3 % in v notranjem železniškem prevozu za 13 %. Če želimo iti po zeleni poti, bo potrebno dolgoročno zagotoviti dostopnost javnega potniškega prometa, ustrezno frekventno dostopnost, ustrezen standard prevoza in spodbujati uporabo tega prevoza, saj kot vidimo, samo različne vrste vozovnic ne spodbudijo ljudi k večji uporabi javnega prevoza. Kot kažejo rezultati raziskave o energetske učinkovitosti slovenski gospodinjstev za leto 2022, Slovenci niso naklonjeni javnemu prevozu, saj se pri krajših poteh kar 44 % vprašanih na delo vozi z avtom, s kolesom 9 % vprašanih in z mestnim avtobusom le 4 %. Pri daljših poteh pa kar 70 % vprašanih hodi na delo z avtom, s primestnim avtobusom pa se vozi le 3 % sodelujočih v raziskavi. Velika večina ljudi tudi v prihodnje ne razmišlja, da bi začeli uporabljati javni prevoz, predvsem zato ker je časovno neugoden.

Glede na to, da je Slovenija izrazito tranzitna država, ne moremo pričakovati, da ceste v prihodnosti ne bodo obremenjene. Če prištejemo še obnovitvena in vzdrževalna dela, tovorni promet in prometne nesreče, nikoli ne vemo, kdaj lahko pričakujemo prometni kolaps. Zato pričakujemo ukrepe politike, ki bodo regulirali potencialne zastoje in slovenske ceste razbremenili, saj je kaos na naših cestah vsak dan večji. Vzrok temu je tudi neuravnoteženo izvajanje prometne politike, saj je premalo poudarka na razvoju storitev na infrastrukturi in na skrajševanju postopkov za umeščanje v prostor za izgradnjo infrastrukture. V Poslanski skupini SDS se zavedamo, da le urejena infrastruktura na področju prometa predstavlja podporo gospodarstvu in mobilnosti prebivalstva, zato morata njena prenova in nadgradnja potekati načrtovano in gospodarno.

## **II. Odboru za infrastrukturo, okolje in prostor predlagamo, da po končani razpravi sprejme naslednje sklepe:**

1. Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor poziva Ministrstvo za infrastrukturo, da takoj, najkasneje pa v roku enega meseca uveljavi ukrepe za zagotovitev normalne pretočnosti prometa na slovenskih avtocestah in o tem pisno poroča odboru.
2. Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor poziva Ministrstvo za infrastrukturo, da pospeši postopke za preusmeritev tovornega prometa iz cest na železnice.
3. Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor poziva Vlado RS, da ponovno ustanovi avtocestno policijo.

V imenu predlagatelja bo zahtevo za sklic nujne seje Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor predstavil poslanec **Danijel Krivec**.

## **III. Predlagatelji nujne seje Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor predlagamo, da na sejo odbora povabite:**

- Predsednika Vlade RS dr. Roberta Goloba,
- Ministrico za infrastrukturo mag. Alenko Bratušek,
- Ministra za okolje, podnebje in energijo, mag. Bojana Kumra,
- DARS,
- Direkcijo RS za ceste,
- Gregorja Ficka Gospodarska zbornica Slovenije

### **Priloge – dostopno na:**

- <https://siol.net/novice/slovenija/stoski-prevoza-narascajo-kako-bi-lahko-privarcevali-615562>
- <https://siol.net/novice/slovenija/zal-javni-prevoz-mi-ne-znese-610137>
-

**Jelka Godec**  
vodja poslanske skupine SDS